

Hogere productie en minder arbeid, maar hoge investering

Mobiele rozen alleen rendabel bij productieverhoging

Een mobiele teelt van rozen levert een aanzienlijke arbeidsbesparing op en een flinke productieverhoging. Het telen op goten vergt echter hoge investeringen. Deze zijn alleen verantwoord als ook de productie hoger is.

Bij een mobiel systeem moet de productie met 15% omhoog om het systeem kostendekkend te maken .

TEKST: TON HENDRIX

BEELD: ERIC VAN HOUTEN

Na uitgebreide arbeidsstudies blijkt dat het oogsten van rozen op een mobiel systeem bij 2 takken per strekkende meter 11,5% sneller gaat en bij 0,1 tak per strekkende meter 18,5% sneller dan bij het oogsten op vaste bedden (zie tabel).

Bij het oogsten op de mobiele systemen komen wachttijden van ongeveer 10 seconden voor bij het wisselen van de tafels. Om die tijd productief te maken worden de rozen opgehangen in trolleys, die ze naar de bosautomaat brengen. Bij 't Rozenbos is een dergelijk systeem (Aweta) in gebruik. Mobiele bedden en een ophangstelsysteem leveren een arbeidsbesparing van ongeveer 30% op ten opzichte van het oogsten op vaste bedden.

Ook bij de gewasverzorging wordt enige arbeidsbesparing verkregen bij mobiele bedden. Door de wachttijden tijdens het wisselen van de tafels is deze minder dan bij het oogsten. De arbeidsbesparing bij de gewasverzorging bedraagt naar schatting 15%. De totale arbeidsbesparing bij een mobiel systeem komt daarmee op ongeveer 25%.

Rendement

Mobiele systemen inclusief een inhangstelsysteem vergen een investering van niet

minder dan 60 Euro/m². De jaarkosten bedragen ongeveer 20% van de investering. Dat komt overeen met 12 Euro/m².

De arbeidsbehoefte van een grootbloemige roos met een productie van 250 takken/m² bedraagt ongeveer 1.5 uur/m². De arbeidsbesparing van 25% levert bij een uurloon van 20 Euro een besparing van ongeveer 7.50 Euro/m² op.

Bij mobiele teeltsystemen zijn geen paden tussen de bedden aanwezig waardoor een betere ruimtebenutting verkregen wordt. Dat levert een extra productie van 10 tot 15%.

Afhankelijk van het ras en de prijs levert dat na aftrek van de arbeids-, verpakkings- en afzetkosten een extra opbrengst op van 5 tot 9.50 Euro per m².

Conclusie

Bij een productieverhoging van 10% is de extra opbrengst 5 Euro/m² en de arbeidsbesparing 7,50 Euro/m². Een voordeel dus van 12,50 Euro/m². Daar staan jaarkosten van 12 Euro/m² tegenover. Bij 10% extra productie worden de extra kosten dus net gedekt. Bij een extra productie van 15% ontstaat een voordeel van ongeveer 5 Euro per m².

Tegenover een investering van 60 Euro staat een jaarlijks voordeel van ongeveer 0.50 tot 5 Euro per m². Dat is gezien de onduidelijkheden met betrekking tot de productieverhoging eigenlijk te weinig. Er moet dus nog een en ander veranderen voordat van een duidelijke verbetering sprake is.

De netto oogsttijd in minuten/100 takken en de productie bij een mobiel systeem en vaste bedden.

Tak per m1 bed	Tijd per 100 takken		Verschil in %
	Mobiel systeem	Vaste bedden	
0.10	19.30	22.90	18.50
0.25	11.70	13.55	16.00
0.50	9.15	10.40	14.00
0.75	8.30	9.40	13.00
1.00	7.90	8.90	12.50
1.50	7.45	8.35	12.00
2.00	7.20	8.10	11.50